

Διοικητική Δικονομία: Ερωτήσεις και ενδεικτικές απαντήσεις

Ανθή Παπατόλια

Δικηγόρος

ΜΔΕ Δημοσίου Δικαίου, ΜΔΕ Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου

1. Ποια είναι η προθεσμία άσκησης αίτησης ακύρωσης κατά κανονιστικής πράξης;

Η αίτηση ακυρώσεως ασκείται, ενδεικτικώς, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει από την επόμενη της δημοσίευσης της κανονιστικής πράξης.

2. Δημοσιεύθηκε η υπουργική απόφαση Χ, με την οποία προβλέπονται μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 που αφορούν τον προσωρινό περιορισμό των χερσαίων συνδέσεων της χώρας, στις 11.2.2021 και έλαβα γνώση αυτής στις 22.2.2021.

Από πότε ξεκινάει η προθεσμία για την προσβολή της;

Η υπουργική απόφαση έχει κανονιστικό χαρακτήρα και, συνεπώς, η προθεσμία προσβολής της ξεκινάει στις 12.2.2021, δηλαδή την επομένη της δημοσίευσης της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Ποια είναι η προθεσμία άσκησης αίτησης ακύρωσης κατά ατομικής πράξης;

Η αίτηση ακυρώσεως ασκείται, ενδεικτικώς, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει από την επόμενη της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης ατομικής πράξης ή της δημοσίευσής της, αν την τελευταία επιβάλλει ο νόμος ή, διαφορετικά, από τότε που ο αιτών, έλαβε πλήρη γνώση της πράξης.

4. Ποια είναι η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά ατομικής πράξης;

Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει, για εκείνους τους οποίους αφορά, από την κατά νόμο επίδοσή της σε αυτούς, ή σε κάθε άλλη περίπτωση, από τότε που αυτοί έλαβαν αποδεδειγμένως πλήρη γνώση του περιεχομένου της.

Η προθεσμία αυτή αρχίζει για τους τρίτους από τη δημοσίευσή της, αν δεν προβλέπεται από το νόμο άλλος ειδικότερος τρόπος γνωστοποίησής της, ή σε κάθε άλλη περίπτωση, από τότε που αυτοί έλαβαν αποδεδειγμένως πλήρη γνώση του περιεχομένου της.

Η ως άνω προθεσμία είναι 30ήμερη για τις φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές.

5. Μπορεί να προσβληθεί με αίτηση ακύρωσης πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που αφορά την προκήρυξη δημοψηφίσματος;

Όχι, η πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που αφορά την προκήρυξη δημοψηφίσματος συνιστά κυβερνητική πράξη αναγόμενη στη διαχείριση της πολιτικής εξουσίας κατά την έννοια του άρθρου 45 παρ. 5 π.δ. 18/1989 και δεν υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

6. Το Διοικητικό Εφετείο απορρίπτει αίτηση ακύρωσης για λόγους τυπικούς. Μπορεί να ασκηθεί δεύτερη αίτηση ακύρωσης;

Όχι. Απαγορεύεται η άσκηση δεύτερης αίτησης ακύρωσης, ανεξάρτητα από το εάν η πρώτη απορρίφθηκε ως απαράδεκτη ή αβάσιμη.

7. Πότε περισσότεροι αιτούντες ομοδικούν; Τι γίνεται στην περίπτωση που δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ομοδικίας;

Περισσότεροι αιτούντες μπορούν, με το ίδιο δικόγραφο, να ασκήσουν κοινή αίτηση ακυρώσεως κατά των ίδιων πράξεων ή παραλείψεων προβάλλοντας με κοινό έννομο συμφέρον κοινούς λόγους ακυρώσεως ερειδόμενους επί της αυτής νομικής και πραγματικής βάσεως. Σε περίπτωση έλλειψης ομοδικίας, η αίτηση ακυρώσεως κρατείται ως προς τον πρώτο αιτούντα και τους ομόδικους με αυτόν και διατάσσεται ο χωρισμός του δικογράφου ως προς τους υπόλοιπους.

8. Τι γίνεται στην περίπτωση που δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της συνάφειας σε ακυρωτική δίκη;

Σε περίπτωση έλλειψης συνάφειας, η αίτηση ακυρώσεως κρατείται ως προς την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη και τις συναφείς με αυτήν και διατάσσεται ο χωρισμός του δικογράφου ως προς τις υπόλοιπες.

9. Ο Α, δημόσιος υπάλληλος, ασκεί αίτηση ακύρωσης κατά της πράξης απόλυσής του. Ο Β, συνάδελφος του Α, ασκεί παρέμβαση, προβάλλοντας ότι ο Α κακώς απολύθηκε. Είναι παραδεκτή η παρέμβασή του;

Τρίτος μπορεί να ασκήσει παρέμβαση μόνο για τη διατήρησης της ισχύος της πράξης. Συνεπώς, η παρέμβαση αυτή είναι απαράδεκτη.

10. Ποιοι είναι οι λόγοι ακυρώσεως;

Οι λόγοι ακυρώσεως ορίζονται στο άρθρο 48 του π.δ. 18/1989 και είναι οι ακόλουθοι:

1) Αναρμοδιότητα της διοικητικής αρχής που εξέδωσε την πράξη.

2) Παράβαση ουσιώδους τύπου που έχει ταχθεί για την ενέργεια της πράξης.

3) Παράβαση κατ' ουσίαν διάταξης του νόμου.

4) Κατάχρηση εξουσίας, όταν η πράξη της Διοίκησης φέρει μεν καθεαυτήν όλα τα στοιχεία της νομιμότητας, γίνεται, όμως για σκοπό καταδήλως άλλον από εκείνον για τον οποίον έχει νομοθετηθεί.

11. Ποια θεωρείται πρώτη συζήτηση της υπόθεσης;

Πρώτη συζήτηση της υπόθεσης θεωρείται η δικάσιμος εκείνη κατά την οποία συζητήθηκε στην ουσία της η υπόθεση.

12. Τι είναι η αίτηση επανάληψης διαδικασίας και μέσα σε ποιο διάστημα μπορεί να ασκηθεί;

Σε αίτηση επανάληψης της διαδικασίας υπόκειται Δικαστική Απόφαση, για την οποία κρίθηκε με απόφαση του ΕΔΔΑ ότι εκδόθηκε κατά παραβίαση δικαιώματος που αφορά το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε ή διάταξης ουσιαστικού δικαίου της ΕΣΔΑ. Μπορεί να σκηθεί μέσα σε 90 ημέρες, που αρχίζουν από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του ΕΔΔΑ.

13. Ασκείται αναγνωριστική αγωγή. Πρέπει να καταβληθεί δικαστικό ένσημο;

Όχι, σύμφωνα με το άρθρο 274 ΚΔΔ, τέλος δικαστικού ενσήμου απαιτείται μόνο επί καταψηφιστικών αγωγών.

14. Τι γίνεται εάν δεν κοινοποιηθεί το δικόγραφο των προσθέτων λόγων επί αιτήσεως ακύρωσης ή επί προσφυγής;

Τόσο στις δίκες επί αιτήσεως ακυρώσεως όσο και επί προσφυγής, εάν το δικόγραφο των προσθέτων λόγων δεν κοινοποιηθεί μέσα στην οριζόμενη προθεσμία στους άλλους διαδίκους, η μη κοινοποίηση «θεραπεύεται» εάν ο αντίδικος παραστεί κατά τη συζήτηση και δεν αντιλέξει.

15. Αναφέρετε περιπτώσεις κατά τις οποίες μπορεί να ανασταλεί η προθεσμία άσκησης μιας προσφυγής.

Η προθεσμία άσκησης προσφυγής αναστέλλεται στην περίπτωση που συντρέξουν λόγοι ανωτέρα βίας και κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών. Οι δικαστικές διακοπές διαρκούν από την 1η Ιουλίου έως την 15η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους, ειδικώς δε για τις φορολογικές διαφορές το μήνα Αύγουστο.

16. Κατά ποιων πράξεων μπορεί να ασκηθεί ανακοπή;

Σύμφωνα με το άρθρο 217 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά: α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου, β) της κατασχετήριας έκθεσης, γ) του προγράμματος πλειστηριασμού, δ) της έκθεσης πλειστηριασμού και ε) του πίνακα κατάταξης.

Ανακοπή, επίσης, χωρεί κατά:

α) της αρνητικής δήλωσης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ως τρίτου, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κ.Ε.Δ.Ε., εφόσον και η υποχρέωση του τρίτου είναι δημοσίου δικαίου,

β) της δήλωσης του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου, για την ύπαρξη απαίτησης δημοσίου δικαίου ή προνομίου του Δημοσίου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 62 του Κ.Ε.Δ.Ε.

17. Ποιο είναι το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο για την άσκηση ανακοπής εκτέλεσης;

Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της ανακοπής είναι το Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο, ενώ στο δεύτερο βαθμό το Τριμελές Διοικητικό εφετείο. Εφόσον η απαίτηση, για την οποία χωρεί η εκτέλεση, δεν υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, αρμόδιο στο δεύτερο βαθμό καθίσταται το Μονομελές Εφετείο.

18. Πότε μπορεί να ασκηθεί υπαλληλική προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας;

Η υπαλληλική προσφυγή (ά. 103 παρ. 4 Συντ.) ασκείται κατά αποφάσεων υπηρεσιακών συμβουλίων, τα οποία αποτελούνται κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους, με τις οποίες (αποφάσεις) επιβάλλεται σε μόνιμο δημόσιο υπάλληλο η ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού.

19. Τι γίνεται εάν μία διαφορά δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων εισαχθεί σε διοικητικό δικαστήριο;

Εάν μία διαφορά δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων εισαχθεί σε διοικητικό δικαστήριο, το διοικητικό δικαστήριο απορρίπτει το ασκηθέν ένδικο βοήθημα.

20. Πότε είναι επιτρεπτή η άσκηση δεύτερης προσφυγής;

Η άσκηση δεύτερης προσφυγής ουσίας είναι απαράδεκτη, εκτός εάν η πρώτη απερρίφθη για λόγους τυπικούς, στους οποίους για την περίπτωση της προσφυγής δεν περιλαμβάνεται:

- Η απόρριψή της ως εκπρόθεσμης
- Η μη συμπλήρωση ελλείψεων νομιμοποίησης
- Η μη συμπλήρωση τυπικών ελλείψεων
- Η μη συμπλήρωση του παραβόλου ύστερα από πρόσκληση του δικαστηρίου.

Καλή επιτυχία!

